

Sabiedriskās dzīves vadības organisms

Es apzināti nelietoju vārdu „pārvalde”, bet gan „vadības organisms”. Tas ir decentralizēts, dzīvs, elastīgs, kompetents un neapmaksāts (!) vadības organisms, kurā tiešu demokrātisku vēlēšanu ceļā pēc kāpinājuma principa (vietēji, reģionāli, starpreģionāli utt.) tiek ievēlēti tautā pazīstami un atzīti „gara aristokrāti”, t.i., globāli domātspējīgi cilvēki ar noteiktiem garīgiem ideāliem, kuri pierādījuši to publiski, uzstājoties ar savām idejām vai rādot personīgo piemēru.

Mēs jau sen esam liecinieki tam, ka vienkārša demokrātija kā centralizēts vairākuma viedoklis ir kavēklis jebkurai pozitīvai attīstībai, jo sabiedrības vairākums vēl ilgi nevarēs būt pietiekami kompetents, morāli tīrs un atbildīgs, lai mobili atbalstītu jaunas idejas, tādēļ tas ir manipulējams, uzpērkams utt.. Lai to labotu, tauta kādu laiku atbilstoši jāaudzina un jāizglīto. Visi, protams, nekad nebūs vienādi kompetenti visos jautājumos, bet tas arī nav vajadzīgs.

Vadības „aparāts” ir decentralizēts orgāns, kas sastāv no mainīgām visdažādāko līmeņu un profilu padomēm, komisijām, konferencēm, kongresiem utt. To uzdevums nav reglamentēt un kontrolēt citu cilvēku darbu, bet palīdzēt ar padomu, ja tas tiek prasīts. Ikdienā šie cilvēki strādā katrs savas profesionālās kompetences jomā: kultūrā, izglītībā, ražošanā, komunikāciju sfērā vai lauksaimniecībā. No vienas puses, tie ir pastāvīgā kontaktā ar saviem līdzcilvēkiem, ar reālo dzīvi, no otras, savā starpā. Viņi organizē tikšanās aktuālo jautājumu apspriešanai vairāk vai mazāk regulāri - pēc vajadzības (!). Tas ļauj mobili un jēdzīgi risināt aktuālos jautājumus visās dzīves jomās. Katrs strādājošais pilnībā pats atbild par savu darbu, bet viņam jebkurā laikā ir tiesības un iespēja vērsties pēc padoma un palīdzības pie sev svarīgām autoritātēm. Vai tas nav gluži dabiski? Šai ziņā no dzīves izrautu, nesamērīgi augsti apmaksātu ierēdņu aparāts jau sen ir pilnīgi lieks anahronisms.

Arī partiju sistēma pati par sevi ir viens no attīstību bremzējošiem politiskiem anahronismiem. Tā ir anonīma, kontraproduktīva un absolūti bezatbildīga institūcija. Rūdolfs Šteiners jau pirms 100 gadiem brīdināja par partiju sistēmas destruktīvo lomu. Šodien tas ir acīmredzams. Domas, viedoklis, morālā stāja, pārliecība, kā arī atbildība par saviem vārdiem un darbiem var būt tikai atsevišķam cilvēkam. Tādēļ sabiedriskās dzīves vadības orgānos jāpiedalās tikai sabiedrībā pazīstamām un atzītām, kompetentām individualitātēm, proti, (vēlreiz) demokrātiski ievēlētiem gara aristokrātiem, kuru netrūktu, ja vien slavenā „sile” tiktu nolaista no „augstākajiem” stāviem zemē, katram strādājošajam pie kājām.

Viens no jaunieviešamajiem revolucionārajiem noteikumiem attiecībā uz visām sabiedriskās dzīves vadības struktūrām ir tas, ka tām jādarbojas bez īpaša atalgojuma! (Izņemot komandējuma naudu vajadzības gadījumos.) Vienīgi šis noteikums var nodrošināt, ka tajās piedalīsies patiešām kompetenti un ieinteresēti cilvēki, un to, ka viņu ierosinājumi vienmēr būs praktiski. Tā varētu būt burvju atslēdziņa, kas ļautu atbrīvoties no korupcijas draudiem bez mazākās kontroles.

Tas pats attiecībā uz juridisko dzīvi. Jebkurus juridiski strīdīgus jautājumus starp cilvēkiem vai cilvēku grupām var visoptimālāk risināt speciāli sasauktās incidentam atbilstoša mēroga civilās tiesas sēdēs vai sēžu sesijās. Šādus tiesnešus ievēl no sabiedrībā pazīstamiem un cienījamiem cilvēkiem uz noteiktu laiku. Šis darbs netiek atalgots, tiek segti vien tekošie izdevumi: transports, uzturs, pajumte, ja tas notiek tālu no mājām.

Tā atkrīt jēlkāda vajadzība pēc centralizētas valsts pārvaldes, kas jau sen ir pierādījusi savu nespēju. Dzīvi reāli virzošs un organizējošs centrs pārvietojas katra atsevišķa cilvēka prātā un sirdī. Šie brīvie, patstāvīgie cilvēki meklē kopsaucējus un iekārto dzīvi, apzinoties, ka paša labums ir tieši proporcionāli atkarīgs no kopīgā labuma. Līdz šim tas izpalicis tikai tādēļ, ka neviens īsti nejūtas saimnieks pār savu dzīvi.

Ja mēs katrs godīgi ieskatīsimies sevī un pajautāsim, cik pārvaldes mums ir nepieciešamas, lai darītu to, ko mēs gribam un varam darīt, lai apmierinātu savas jēgpilnās vajadzības, tad es pieņemu, ka visas pastāvošās pārvaldes struktūras - no namu pārvaldēm līdz Saeimai un Ministru kabinetam - viena pēc otras izgaistu reālās dzīves priekšā. Lai uzceltu māju, ir vajadzīga nevis Saeima un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, bet labs celtnieku artelis un daži vajadzīgos materiālus ražojoši uzņēmumi; lai audzinātu savus bērnus, kā es uzskatu par labu esam, man nav vajadzīga sešstāvu Izglītības ministrija, bet tikai skolotāji, kuriem varu uzticēties; lai veselīgi ēstu, skaisti ģērbtos un koptu, teiksim, nelielu dārzu, man nav vajadzīga Zemkopības ministrija. Tam vajadzīga vien laba zemnieku saimniecība, uzticams maiznieks, ar kuru es katru rītu varu sasveicināties un apmainīties dabas vērojumiem, prasmīgs un savu darbu mīlošs drēbnieks, dārza instrumentu ražotājs un vienkārši labi, gudri cilvēki apkārtnē, ar kuriem draudzēties, dalīties domās un sava darba augļos. Mēs maksājam viens otram par saņemtajām precēm un pakalpojumiem tik daudz, cik gribētu saņemt paši – līdz ar pateicības vārdiem un smaidiem. Kāda pārvalde mums vēl ir vajadzīga? Tas ir vienkāršs piemērs, bet principā tā dzīvei arī jābūt organizētai, lai katrs varētu nepastarpināti tikt pie savas laimes un dāvināt to citiem. Un tas ir viscaur iespējams jau šodien, ja vien mēs atveram acis un ieraugām, ka visi šķēršļi ceļā uz šādu dzīvi ir tikai un vienīgi mūsu apziņā.